

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVAR, 1947 március 27. csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM, 73 szám

Beszámoló a román-magyar gazdasági együttműködés lehetőségeiről

Határozott demokrata magatartásra, a demokratikus erőkkel való szoros együttműködésre hívta fel a MNSz megyei elnökeit Kurkó Gyárfás országos elnök

KOLOZSVAR. — Kétnapos értekezletre ülték össze a Magyar Népi Szövetség megyei elnökei kedden reggel 8 órakor a Magyar Népi Szövetség kolozsvári székházában. A 24 megyei elnökön kívül az értekezleten jelen van az öt körzeti felelős is. Az értekezlet Kurkó Gyárfás országos elnök megnyitójával és politikai tájékoztatójával kezdődött.

Az országos elnök megnyitójában hangsúlyozta, hogy a megyei elnökök értekezletét egyfelől az tette szükségessé, hogy a MNSz felelős megyei vezetői pontosan tájékozottak az országos központot a szervezetek és a megyékben élő magyarság helyzetéről és állapotáról, másfelől a központ is egy ilyen közös megbeszélésen kívánta tájékoztatni a megyei elnököket a politikai helyzetről és a megoldandó feladatokról.

Elmondotta ezután, hogy a Magyar Népi Szövetség, noha a választásokon önálló listával vett részt, mert így látta könnyebben biztosítottak a romániai magyarság számarányának megfelelő népképviselet megválasztását, lényegében mindig szervesen együttműködött a román haladó demokráciával. Tagja volt már a választások előtt a demokrata pártok tömörülésének, az úgynevezett Országos Demokrata Arcvonalnak. Az a tény, hogy most, választások után a Magyar Népi Szövetség országosan is belépett a Demokrata Pártok Tömbjébe, nem jelentett semmiféle tekintetben politikai változást, csupán a régi szövetség még erősebbre fűzését.

A választások utáni helyzettel foglalkozva, rámutatott arra, hogy a bekövetkezett politikai és gazdasági helyzetet nem lehet és nem szabad elválasztani azoktól a világeseeményektől, amelyek a nemzetközi politikai életet jellemezték és jellemzik. Amikor belső kérdéseinket vizsgáljuk, ezeket az eseményeket nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A szociális igazságot a gyakorlatban kell megvalósítani

— Ezt az időszakot elsősorban a békeszerződésekkel kapcsolatos tárgyalások jellemzik — mondotta ennek során Kurkó Gyárfás. — Az erre vonatkozó elveket a szövetségesek még a háború előtt leegyezték. A szociális igazság elve nagyon szép elv s azt általában mindenki elfogadja, de amikor a gyakorlatban kell azokat megvalósítani, akkor derül ki, hogy valóban ki a demokrata. Így természetes, hogy amikor a béketárgyalásokra, vagyis a szociális igazság elvének gyakorlati megvalósítására került a sor, ellentétek merültek és merülhettek fel az elveket gyakorlatban is megvalósítani akaró valóban demokrata erőkkel szemben. Akadtak olyan elemek, akik az egészséges fejlődést megakarták akadályozni. Lényegében az a helyzet, a más politikai körökben is, a választások idején a munkatervet dolgozták ki, ennek a megvalósítását bírták a választások után. Amint köztudomású, az a munkatervet mi is elfogadjuk és kibővítettük sajátos nemzetközi kérdéseinkkel. A választások után a munkaterv megvalósításához kellett volna azonnal megkezdnie. Erre azonban két okból nem kerülhetett sor. Az első ok az, hogy a nemzetközi viszonylatban a békeszerződésekkel kapcsolatos okok. A Demokrata

Pártok Blokkjában természetesen nem mind egyforma világnézeti elemek, esetleg olyan szárny is, amelyik a munkaterv megvalósítását, ha megakadályozni nem is tudja, de minden esetre késlelteti. A másik ok az, hogy amikor a demokrata képviselőházzal megválasztottuk és megalakult az új kormány, az ország lehetetlenül nehéz gazdasági helyzetben volt. A két éves szárazság, a háború, valamint a kétévi idő alatt lefolyt reakciós szabotázs következtében a kormányzat elsősorban a gazdasági kérdések megoldására kellett törekedni. Ez éppen a kormány nagytentetű tagjait foglalta le hosszúas külföldi tárgyalásokkal, amelyek csak most fejeződtek be s így a közös munkaterv megvalósítására voltaképpen csak most kerülhet sor.

A demokrácia nem ismerhet sem jobb-, sem baloldali elhajlást

— De éppen mert ez így van — hangsúlyozta Kurkó Gyárfás —, a demokrata szervezeteknek s így a Magyar Népi Szövetség szervezetének is kötelessége, hogy mindazokat, akik a Demokrata Pártok

Blokkjának jelöltjeiként irányítják a községek, a megyék közigazgatási, gazdasági és rendészeti dolgait, állandóan a legszigorúbban figyeljék. Ha valahol nem mennek a dolgok, annak nem a demokrácia az oka, hanem egyszerűen az, hogy az az ember, aki a demokrácia nevében intézkedik, valójában nem demokrata. Hogy ki a demokrata, azt nem a pártállása dönti el, hanem gyakorlati munkája s azokat, akik bármilyen módon szabotálják a kormány egészséges demokrata intézkedéseit, akármelyik párthoz tartozzanak, akár a Magyar Népi Szövetségbe is, nyíltan le kell lépni a nép előtt és követelniük kell az azonnali eltávolításukat, hogy a nép ne ezekben lássa a demokráciát s a demokrata államgépezetet.

Kurkó Gyárfás beszéde további részében rámutatott arra, hogy szerte a világon a haladó és a reakciós erők között természetesen kemény politikai harc folyik. Bár háborúra nincs lehetőség, a nemzetközi reakció mindenhol megpróbálja, ha másként nem, békés úton vagy titkos szervezetekkel és ösztöközésekkel visszazserezni hatalmát. Reakciós erők nálunk is működnek s ezért nagyon ébereknek kell lennünk. A

demokráciában nem szabad megvárni semmiféle elhajlást, sem jobboldali, sem baloldali.

— A jobboldali elhajlás — mondotta az országos elnök —, vagy a baloldali szektarizmus egy és ugyanaz, sőt ma a reakció éppen a szektarizmust igyekszik felhasználni a maga céljaira, mint olyant, amivel legkönnyebben el lehet riasztani a tömeget. Az ilyen elemeket vagy át kell nevelni, vagy ha nem lehet, félre kell állítani. A jobboldali elemeket, akiket a Magyar Népi Szövetség távol igyekezett tartani magától, de akik észrevétel nélkül mégis itt-ott becsusztak a szervezetekbe, feltétlenül és a leghatározottabban el kell távolítani. Ugyanígy követelni kell a többi demokratikus pártoknál is az ilyen elemek eltakarítását.

— Nektünk a demokrácia mellett van a helyünk. Ezt sokszor kifejezésre juttattuk — állapította meg. — A demokrácia mellett van a helyünk még akkor is, ha pillanatnyilag bizonyos kérdésekben a reakció többet is ígérne, mert tudnunk kell, hogy ez a reakciónak csak cselofogása, amivel pusztulásunkat szeretné előidézni.

A továbbiakban Kurkó Gyárfás a szervezetek megerősítésére, a következetes, kemény és határozott de-

mokrata magatartásra és bátorságra hívta fel a megyei elnökök figyelmét és a többi őszintén demokrata erőkkkel való legszorosabb együttműködésre. Rámutatott arra, hogy szervezetünk belső egészséges magatartásától, a demokratikus erőkkel való együttműködéstől függ belpolitikai életünk tisztázódása, a közös munkaterv megvalósítása és demokráciánk megőrzésének országunknak a szomszédos országokkal való jó viszonya. A nemzetiségi jogokra lérvé a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Tagadom azt az elméletet, hogy előbb demokráciát csinálunk, s aztán biztosítjuk a nemzetiségi jogokat, mert tudom, hogy nincs demokrácia nemzetiségi jogok biztosítása nélkül. Viszont azt is tudom és tudnia kell minden magyarnak, hogy egyszerűen nem kapjuk megnyországot, hiszen ez román testvéreink részére sincs meg. De a morzsákból, amiket ma a demokráciánk a népek juttat, az itélő magyar nemzetiségnek is egyenlő részben kell részesülnie.

Kurkó Gyárfás nagyhatású megnyitóját a megyei elnökök beszámolója követte. A fővárosba távozó Kurkó Gyárfás helyett Kacsó Sándor vette át a tanácskozás elnökségét. Utalt arra, hogy ennek az értekezletnek csak tanácsadó jellege van és az alapszabály értelmében döntéseket nem hozhat.

A délutáni órákig Megyeri Lajos Alsófehér megye, Czabay Pál Arad megye, Hadnagy Imre Beszterce-Naszód megye, Szücs József Bihar megye, Veress Béla Brassó megye és Rózsa Ferenc Bukarest helyzetéről számolt be. A tanácskozás ma folytatódik.

A pénzügyminiszter betérjesztette az új költségvetést a képviselőházban

Piaci áron vásárolhatnak vetőmagot a Mezőgazdasági Kamarák Megszavazta a képviselőház az új közlekedési törvényt

BUKAREST. — (Munkatársunk telefonjelentése.) A hónapok óta készülő és az utóbbi hetekben állandóan az érdeklődés homlokterében álló 1947-48. évi költségvetési tervezet a képviselőház hétfő délutáni ülésén a Ház elé került.

A képviselőház hétfő délutáni ülésén egyébként, miután Ozikó Lőrinc képviselőházi titkár az előző ülésről felvett jegyzőkönyvet felolvasta, több képviselőnek a kormány tagjaihoz intézett kérdése és közlése hangzott el. Az egyik kérdésre válaszolva, Traian Savulescu földművelésügyi minisz-

ter rövid beszédet mondott a vetőmag-vásárlásról. A miniszter kijelentette, hogy a megyei mezőgazdasági kamarák szabad piaci áron vásárolhatnak bárhol vetőmagot és szabadon vásárolhatnak a falvak földművesei is 3-5 tagból

Újabb 800 tonna gabona érkezett az amerikai Egyesült Államokból

Amint a *Scantia*, a Román Kommunista Párt központi lapja közölte, a központi vetési bizottság a hét folyamán 1430 vasuti kocsi tengerit, 59 vasuti kocsi árpát, 500

álló csoportokban abban az esetben, ha a mezőgazdasági kamarák egy megbízottja velük van.

A kérdések elhangzása után Alexandrinu pénzügyminiszter olvasta fel az 1947-48. évi költségvetésről szóló királyi leiratot.

vasuti kocsi zabot, 33 vasuti kocsi napraforgót és 6 vasuti kocsi kölest oszt ki elsősorban az aszálysújtotta vidékek földművelői között.

A konstancai kikötőbe az Egyesült Államokból újabb 820 vasuti kocsi gabona érkezett. A kormány eddig 1610 vasuti kocsi tengerit vásárolt az Egyesült Államokból, amelyből 920 vasuti kocsi tengerit az aszálysújtotta vidékek vetőmagszükségletére kívánnak felhasználni. Ezenfelül ugyancsak az Egyesült Államokból még 1500 vasuti kocsi tengeri vetőmagot, 750 vasuti kocsi zabot, árpát és más vetőmagot vásárolt a kormány. Dániából 1100 tonna tengerit, 585 tonna árpát, Törökországból 5000 tonna zabot, a Szovjetunióból 500 tonna cukorrépa-vetőmagot, 15 vasuti kocsi lent, 20 vasuti kocsi kendert és 30 vasuti kocsi gyapjúmagot kapunk. A vetőmag nagyrésze már utban van az ország felé.

Sztalin miniszterelnök hetvenötperces kihallgatáson fogadta Bevin

Sztalin vezértábornagy, a Szovjetunió miniszterelnöke hétfőn kihallgatáson fogadta Bevin brit külügyminisztert. A Reuter-ügynökség külföldi tudósítójának jelentése szerint Bevin este 7 órakor hajtatott a Kremlebe a moszkvai angol nagykövetség társaságában. A kihallgatás 75 percig tartott. Jelen volt Molotov szovjet külügyminiszter és Zarin londoni szovjet nagykövet is. Sztalin miniszterelnök és Bevin külügyminiszter megbeszéléséről még nem adtak ki hivatalos jelentést. Brit körök szerint még nem halározható körül a megbeszélés tárgyköre, azonban tudni vélik, hogy a brit-szovjet szövetségi szerződés módosításának és kiterjesztésének a kérdése áll a tárgyalás előterében.

A KÜLÜGYMINISZTEREK

két napi szünet után kedden folytatták Németország jövőkével kapcsolatos tanácskozásaikat. Időközben

a külügyminiszterek értekezlete által megbízott koordinációs bizottság Visinszkij külügyminiszterhelyettes, majd Clay tábornok elnöklésével két ülésen tanulmányozta a németországi ellenőrzőbizottság jelentésével kapcsolatban a külügyminiszterek értekezletén elhangzott javaslatokat. A bizottság a javaslatokat összegező jelentést terjeszt a külügyminiszterek tanácsa elé.

Marshall külügyminiszter az amerikai külügyminiszter nevében újabb indítványt nyújtott be a moszkvai értekezleten. A javaslat egyesek között azt kívánja, hogy június végéig minimumra csökkenték a németországi megszálló erők létszámát és alkotmányos uton biztosítsák a német nép alapvető emberi jogait. A javaslat Németország demokratizálásának és németországi övezésének javának a kérdésével is foglalkozik. A francia külügyminiszter szintén javaslatot dolgozott ki, amelyben indítványozza, hogy június végéig

janak össze értekezletet Párisba s ezen vitassák meg a német kivándorlás kérdését. A javaslat ajánlja azoknak az országoknak meghívását is, amelyek hajlandók befogadni német kivándorlókat.

Az angol rádió jelentése szerint a szarvoldali kommunista párt kérte a Moszkvában tanácskozó külügyminisztereket, hogy ne döntsenek e terület Franchoroszággal való egyesítéséről mindaddig, amíg nem becsatolták népszavazás alá a kérdést. Az angol rádió szerint a többi párt a Franciaországgal való egyesítés mellett foglalt állást.

BÉCSI JELENTÉS SZERINT

Flegl osztrák kancellár kijelentette, hogy Auszria csak akkor írja alá az osztrák államcsereződést, ha biztosítva látja, hogy az nem veszélyezteti gazdasági életét.

Kiáltvánnyal fordult az ország lakosságához a földművelésügyi miniszter

Bukaresti jelentésünk számol be arról is, hogy Traian Savulescu földművelésügyi miniszter kiáltványban fordult az ország mezőgazdáihoz, hogy ebben az évben minden lehetőségert kihasználva, nagyszabású veteményültetési akciókat indítsanak. A kiáltvány rámutat arra, hogy a múltévi 102 ezer hektárral szemben a kormány az idén 176 ezer hektáron kíván zöldszéget termelni, ami annyit jelent, hogy állagban minden falu 10-15 hektár területet kell zöldszéptermelekre fordítson. A földművelésügyi miniszter kiáltványában közölte az ország lakosságával, hogy Bulgária és Magyarország nagyjából egyenlő térségben vetőmagot bocsátott az ország rendelkezésére és ezeket a megyei mezőgazdasági kamarák osztják ki.

60 ezer adóeltitkolást lepleztek le a fővárosban

BUKAREST. — Aprilis 1-ével az egész országban megkezdik az adóellenőrzést — az új adóelvitteket. Az elmúlt évi adóbevételeket az állam felülvizsgálta, hogy egyáltalán megállapították, hogy egyáltalán a fővárosban 60.000 adóelvitteket történt a kereskedelmi adó bevételeivel kapcsolatban. Az el-

titkolt és adó alá eső jövedelem összege 230 milliárd lejre rug. A pénzügyminisztérium megette a szükséges intézkedéseket az adóelvittekről és a közhatalmú kötelezettsége alóli önkényes kivonás gyökeres megszüntetésére. Az ideai adóelvitteket a nagy-

ipari vállalatoknál kezdik meg és ezért ajánlatos, hogy ezek a vállalatok kellő időben készítsék el a múlt évi mérlegüket, hogy az adóösszeg megállapításánál a szükséges igazolások rendelkezésre álljanak és minden tekintetben rendben legyenek.

A magyarországi öszeesküvés

Kibuvókat keres, mellébeszél és ködösíteni próbál Sóváry ezredes

BUDAPEST. — Egy napos szünet után a budapesti Népbíróság felvonta a köztársaságellenes öszeesküvés bűnügyének tárgyalását. A bíróság Sóváry Tihamér vezérkari ezredést hallgatta ki, aki a földalatti fővezérség 1/c. osztályának vezetője volt. Hatáskörébe a gazdasági és pénzügyi kérdések tartoztak.

mely irvekkel menteni nem képes, egész vallomása a mellébeszélés, zavaros kibuvók és ködösítés jegyében áll. Erre több ízben figyelmezteti is a Népbíróság elnöke. Sóváry ennek ellenére tovább folytatja a mellébeszélést. Konokul azt hajtogatja, hogy miogalmuk nem irányult a demokrácia ellen. Elnök: Akkor miért nem nyilvánította ezt a többiek előtt? A vádlott feleletében arra hivatkozik, hogy Dálnoki Veress személye tartotta őt vissza az elmentmondástól. Az elnök ezután megkérdezi,

ipari vállalatoknál kezdik meg és ezért ajánlatos, hogy ezek a vállalatok kellő időben készítsék el a múlt évi mérlegüket, hogy az adóösszeg megállapításánál a szükséges igazolások rendelkezésre álljanak és minden tekintetben rendben legyenek.

A román-magyar gazdasági együttműködés hatalmas lehetőségeiről

beszél Medgyessy Béla dr., a magyar köztársaság új bukaresti kereskedelmi ügyvivője

BUKAREST. — A magyar köztársaság nemrég nevezte ki bukaresti kereskedelmi ügyvivőjének Medgyessy Béla dr.-t. Munkatársainak alkalma volt beszélgetést folytatni a kereskedelmi ügyvivővel. Arra a kérdésre, hogy a két ország között milyen kereskedelmi kapcsolatokra van kilátás, dr. Medgyessy Béla az alábbiakat mondotta: — Földrajzi elhelyezkedésük fogva két szomszédos ország egymáshoz van utalva. A hatalmas nyersanyagterületekkel rendelkező Románia a fejlődő ipari Magyarországnak nagy segítséget adhat. Ugyanakkor a romániai újradefiniált magyar gyárak Romániának a legszükségesebb és leggyártottabb cikkeknek tulajdonképpen a rendelkezésére bocsátani. A két ország pontosan kiegészíti egymást, közlekedési kapcsolataik a lehető legintézményesebbek.

kat, hogy ezáltal a demokrácia Romániát mezőgazdasági újlépítésében segítsék. Különösen cséplőterendzések, traktorokra, magtisztítóokra, szeszkavágókra, takarmányfűvelőkre és mezőgazdasági segédgépekre van a román gazdaságnak szüksége. A szerszámok közül karszára és sarlóra. Ezt Románia mind megkaphatja Magyarországtól. De nem csak mezőgazdasági vonatkozásban, hanem az ipar más területein is rendelkezésre tud állni Magyarországnak Romániának, hogy másról ne beszéljünk, Magyarország Románia nagy vilányegyházián is igyekszik segíteni. Ezenkívül a magyar ipar szállíthat Romániának villamosági felszereléseket, gépkocsidagályokat és általában a különböző magyar nehézipar gyártmányait.

teljesítőképeségéhez mérten. Hisz, itt volt, de most, hogy a békegazdálkodásra rátérünk, ezt a fogalmat mindezt részről hatalmasa fokozunk kell. — A jövőben? — Hogy a gazdasági együttműködést minél szélesebb alapokra fektethessük, Magyarország nem riad vissza az áldozathozataltól sem — jöhet a múlt évi magyar mezőgazdasági termés is messze alatta maradt a szokottnak és így Magyarország is komoly kenyérgabonagondokkal küzd — ezer vasúti kocsi tengerit küld Romániának, melyből már 200-300 vasúti kocsi megérkezett. A román kormány ígéretet tett arra, hogy ebből a tengerimennyiségből kétféle vasúti kocsi az aszállyajuttató Székelyföldnek juttat. Ezenkívül Magyarország nagyobb mennyiségű baltot és nápratózó gépeket szállít Romániának.

Miért nem jutott a székely nincsteléneknek a Vöröskereszt által szétosztott amerikai ajándékból?

BUKAREST. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Szűcs Margit, a Magyar Népi Szövetség biharmadgyei képviselője a MNSZ parlamenti csoportjának megbízásából felkereste a CARS, az aszállyajuttató vidékek felségélyezésére járókult kormánysszervezet vezetőjét, hogy az aszállyajuttató Székelyföld további megsegítése érdekében tárgyalásokat folytasson. A Magyar Népi Szövetség képviselőjét a legnagyobb jóindulattal fogadták. Kifejtették előtte, hogy a CARS eddig is 4000 székelyföldi gyermeket helyezett el a székelyföldi menekültek és a 1944-45-ös években 5000 gyermeket tudtak elhelyezni a most következő tél lejárta előtt.

A székelyföldi éhség-ékezők további ellátása érdekében a CARS vezetősége rámutatott arra, hogy bár a CARS nagymennyiségű élelmiszer és kórházi felszerelés mellett 2 milliárd 600 millió lejt küldött a székelyföldi meggyeknek, eddig összesen 2 millió forint számoltak el s emellett a CARS vezetősége sem az étekezők számáról, sem az étekezők ellátásáról, sem a rakományok kéréséről lementatást nem kapott. Rövidesen 2000 vagon burgonya és 10 vagon cukor érkezik Csehországból s a CARS ezekből is megfélélt mennyiséget kíván juttatni a Székelyföldre, erre azonban nem lesz módja, ha az átszállítás nem érkezik meg időben.

kai felügyelet mellett, a CARS a kiosztás munkáját támogatni kívánja és ányújtotta az aszállyajuttató vidékek kimutatásait. Az átadott kimutatásokon a CARS feltüntette a székelyföldi aszállyajuttató vidékek lakosságát is. A kimutatásokat áttevően azonban a székelyföldi étekezők törölték. A CARS vezetősége ekkor újra kísérletet tett és kérte az illetékes hatóságokat, hogy ne tegyenek különbséget étekezők és étekezők között és rámutatott arra, hogy például a Bulgáriából érkező 20 vasúti kocsi szerencsés módon a CARS 8 vagonnal a Székelyföldnek juttatott. Az amerikai küldetés azonban ezt sem vette figyelembe.

Iszlay de'or öszeesküvő-pártot szeretett volna szervezni Nyárádszeredán

MAROSVASARHELY. — Nyárádszereda községben újabb reakciós szervezetet lepleztek le. A nyárádszeredai reakciós körök hangadó alakja dr. Iszlay Géza, aki a magyarországi öszeesküvők politikai elképzelésére támaszkodva, a Magyar Népi Szövetséggel szemben reakciós magyar pártot akart szervezni, meg akarva bontani a magyar nép demokratikus egységét.

Iszlay dr. egy itteni különálló párt létesítésének szükségét hangsúlyozta és tapogatózott a párt itteni megalapításának lehetőségei felől.

Iszlay dr. annakidején, amikor a Vörös Hadsereg felszabadította Erdélyt, Nyugatra szökött és csak később szivárgott vissza s politikai aknamunkájával egyidejűleg büntetendő eseményeket is követett el. Így például Vass József öltönt földbirtokosnak egy 1928-ban aláírt meghatalmazására hivatkozva, a távollévő földbirtokos leánya kezéből kiragadta az iratokat és Vasasék sóváradai birtokának egy részét el is adta. Iszlay dr. ellen további feljelentés is érkezett az ügyészséghez, amely megkezdte a vizsgálatot.

Iszlay dr. annakidején, amikor a Vörös Hadsereg felszabadította Erdélyt, Nyugatra szökött és csak később szivárgott vissza s politikai aknamunkájával egyidejűleg büntetendő eseményeket is követett el. Így például Vass József öltönt földbirtokosnak egy 1928-ban aláírt meghatalmazására hivatkozva, a távollévő földbirtokos leánya kezéből kiragadta az iratokat és Vasasék sóváradai birtokának egy részét el is adta. Iszlay dr. ellen további feljelentés is érkezett az ügyészséghez, amely megkezdte a vizsgálatot.

Kalákába állottak a mezőgazdasági munka elvégzésére a sármási járásban

KOLOZSVAR. — A tavaszi mezőgazdasági munkálatok hatalmas lendülettel folynak Kolozs megyében is. Értékes támogatást nyújt a sármási gazdáknak a szántási, boronálási munkálatok elvégzésében a sármási gázmező munkássága. A Földgáz-társaság munkásai kötelezettséget vállaltak, hogy a rendes munkaidőn túl — szabad idejükben — megváltják a mezőgazdák munkaeszközeit és a traktorokat. Ezenkívül különböző, a mezőgazdasági munkához szüksé-

ges vasalkatrészeket készítenek részükre. A Kommunista Párt helyi szervezetei hét községben megalapították a földművelők magvaiból palántákat termelnek. Az özszer járási községekben negalkották a gazdalanokot, egyenkint 30 taggal és megszervezték a kalákákat, amelyek közös erővel végzik el a zegeny és munkaeszközeteket nélkülöző földművesek részére a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat.

Látogatás a Hoidvilág-utcában

Szabó Dezső ellelejtett szülőházánál

KOLOZSVAR. — Strada Marinescu — Hoidvilág-utca. A helynek iramodó kunyargos utcán, amely valóságos letekint a városra — felgyekvő emberek kigombolják kabátjukat. A gödrös, macskafejes, kövezett ut két oldalán az apró házak napfényben fűdenek.

A szobában ülünk és hallgatunk. Itt született 1879-ben Szabó Dezső. Innen indult el a sok vihartámasztó élet és elvonulnak előtünk az „Elsodort falu”, „Karácsony Kolozsvárt”, „Jaj!”, „Segítség!” kötetek. A „Lúdas Matyi” füzetek életre álmodott alakjai. Mind, amelyekben oly nagy, vitriolos tollal ostromozta a Horvát-Magyarország halálba dermedt társadalmát és vad kétségbeeséssel dobolta a süket fülébe a német-szab veszedelem közeledését.

Erdeklődünk a járó-kelőkötől. Mellyik ház az, ahol született, ahol az első lépéseket próbálta, hogy elindulhasson, sokszor tévelyegve, önkínzó kétségektől gyötörten, valami belső lázító üzve, hajszolva, mint egy „elsodort” zseni az ismeretlen végzet felé. Régi házakba kopogtatunk be. Öregeket kérdeztünk, akik maguk is kortársai lehetnének, de csak sajnálkozó vállvonogatást kapunk: nem tudjuk, nem emlékszünk rá.

Egy pillanatra megjelenik előttünk a budai Philadelphia-kávéház kirakatablakában élő Szabó Dezső, amint önmagával megbeszélte a Horvát-kert fájának lombjait. És a hír szomorú határláról a felszabadított Budapestről. Hibái voltak, súlyos tévedései, de mindezek ellenére örök értéke földmunkának és szomorú elmúlása nagy veszteség.

Végül a fűszeresnél találunk egy öregasszonyt. Ő emlékszik. Nem ismerte, de hallott róla. Tudja, hogy hol laktak. Megmutatja a házat. Hoidvilág-utca 49.

Lassan az alkonyodó nap már vörösré csókolja az apró házak megtákrózó ablakszemeit. Alattunk a város kékes-aranyos ködöbe burkolódik. Munkától fáradt emberek igyekeznek mellettünk hazafelé, összefonódó szerelmspar andalóg előtűnk: a verejtékszagú élet és a romantika tovább álmodik a Hoidvilág-utcában. T. K.

Takarékoskodjunk a burgonyával

A burgonya vetőgumónak is szükiben vagyunk. Takarékoskodjunk vele, de mégre vigyük a fukarságrig. Sok vidéken, igen helytelenül, még napjainkban is fészekbe ültetik a gumókat és egy-egy fészekbe 5-6 gumót raknak. Igaz, hogy a fészkeket jó egyméterre vájják egymástól s így a föld nagyrésze kihasználatlanul marad. Rakjuk a krumplit is szárnyas — töltögetőtestes gépkapával, vagy ha ez nincs, ekével sekélyen meghuzzott corba. A sor-távolság étekező burgonyánál (Güllbaba) 65 centiméter, ipari fajtáknál (Woltmann) 70 centiméter. A soron egy lábfej távolságra, koraiaknál 35-40 centiméterre, ipariaknál 45-50 centiméterre tegyük a gumókat. Ne ültessünk túl mélyen. Csak száraz vidéken és könnyű földre tegyük 8-10 centiméter mélységbe. Az ültetésre való vetőgumó akkora, mint a tyuktojás. A kisebbeket tegyük valamivel sürbbeen, 30 centiméterre, de semmiképpen ne kelet egy fészekbe. A vetőgumóhányra való tekintettel a nagyobbakat vágjuk háromba. Ezt oly módon végezzük el, hogy először lecseljük a gumó heryét, ahol köztudomásulag a legnagyobb a csirák s a megmaradt részi hosszában kettévágjuk. Helyesebb azonban, ha a gumót csak hosszában felezzük. A vágás felületét mártjuk porrártott faszenbe és ültetésnél fordítsuk a föld felé.

Az apróbb gumók vagy a szeletek aránylag nem adnak csak 10 százalékkal kevesebbi termést. Csupán az apró gumók, tehát a II. osztályu gumók száma lesz valamivel nagyobb.

Dr. Szóvárdi Ferenc, az ENGE felügyelője

Ruracné Berezky Magda nyerte az 1946. évi sportnagydíjat

Kolozsvár, Arad, Temesvár, Marosvásárhely és Nagyvárad legjobb sportolóit aranyéremmel tüntette ki az OSP

BUKAREST. — Az Országos Népsport Szervezet legutóbb megtartott ülésén, amelyen Vantu Gh. miniszter is jelen volt, az 1946. évi sportnagydíjat Ruracné Berezky Magdának ítélte oda, aki az elmúlt évben mind a női teniszversenyeken, mind az asztali teniszversenyeken külföldön a legtöbb győzelmet szerezte meg a román színeknek. A sportnagydíjat eredetileg Moina Ionnak, az Universitatea európai hírvő gyorsfutójának kellett volna adni, aki a tiranai Balkán Atlétikai Bajnokságokon igen szép eredményeket ért el, de a szabályok értelmében ezt a sportnagydíjat egy versenyző kétszer nem nyerheti el. Moina, aki 1945-ben nyerte el ezt a díjat az elmúlt évi teljesítményéért Pop Mária-val, a Villamosművek kiváló tehetséges tornaversenyzőjével együtt, a Szófiában elért Balkán Bajnokságukért az OSP aranyéremmel tüntette meg, amelyet ünnepélyes keretek között nyújtottak át a te-

hetséges versenyzőknek. Valamennyi sportágban aranyéremmel jutalmazta az OSP azokat a versenyzőket, akik az elmúlt évben szép teljesítményt értek el és hírnevet szereztek a román sportnak. Ezek közé tartoznak Finta Magdolna (Dermata), Kerekes Melinda (Dermata) és Molda-

án Iászló (Villamosművek) tornászok, akik a resicai Dobosán G. zollával együtt szép sikerrel szerepeltek a szófiái Balkán Tornaversenyeken.

Az ismertebb labdarúgó játékosok közül az aradi Perényi és Bacu, a temesvári Ritter és Reiter, a jégkorongozók közül Inceze I., Inceze II. és Sadovszki, az úszók közül dr. Kelemen Attila, Lasca, Grellneth Edit, az atléták közül Lupsa, Dragomir, Kiss Irma, Ernst Lujza, a teniszezők közül Tanasescu, Cararulis és Rurac, a birkózásban a nagyváradi Tórsér József és Tárziu kapták meg az OSP aranyérmét, de a többi sportág legjobb versenyzői is kiüntetésben részesültek.

SPORTHIRADÓ

A NAGYBANYAI PHÖNIX Luperényben 2:1 (1:0) arányban győzött a Minerul elleni NB II.-ős mérkőzésen. Góllövők: Moskovits, Gállisz, illetve Zelenák 11-esből.

A BEAC választmányja ma, szerdán este 8 órakor ülést tart a központi egyetem 101-es tantermében.

A DERMATA sakkecsapata 7 és fél pontarányban győzött a szamosfalvi „Repülők” ellen. A csapatok a következő összeállításban játszottak: Dermata: dr. Bródy,

Bodea, Molnár dr. Sarusi, Fegyveresi, Vass, Jimboleanu, Fóris. Repülők: Mirescu, Mareaus, Kardos, Russu, Popa, Dulca, Bogdan, Dezmiran.

A BEAC közönlévelet irt lapunk szerkesztőségének, amelyben háláját tolmácsolja azért, hogy a Bolyai Egyetemi Atlétikai Club különböző rendezvényeit lapunk nagy nyilvánosságával erkölcsileg és eszenkivül anyagilag is jelentősen támogattuk.

Milyen kisiparosok és kereskedők nem kötelesek üzleti könyveket vezetni?

KOLOZSVÁR. — A pénzügyminisztérium — mint megirtuk — 275.352—1947 szám alatt közzétette az adóügyi szabályozásokról szóló, amelynek értelmében 1947. április 1-ig az adótörvény 77. és a bélyegtörvény 45. szakasza alapján a pénzügyi közegek kisiparosoknál, kereskedőknél vagy iparosoknál a kereskedelmi könyvek (lettár és főkönyv) nem vezetése miatt kihágást jegyzőkönyvet nem vehetnek fel, ha adóköteles tiszta jövedelmük (adóalapjuk) az 1946—47. költségvetési évben nem haladta meg a 15 millió lejt. Ezzel szemben kötelesek ezek a kisiparosok, kereskedők és iparosok évi 20.000 lej illetéket fizetni.

A rendelet értelmében tehát mind azok a kisiparosok, akik a fentebb megjelölt két könyv vezetésére nem kötelezettek, illetve adóalapjuk nem haladja meg a 15 millió lejt, kötelesek befizetni 20.000 lej illetéket. Ez az illeték a Szaktanács irodája útján április 1-ig bármikor befizethető. Április 1-e után ez az illeték előreláthatólag növekedni fog. Felhívja a Szaktanács azoknak a kisiparosoknak a figyelmét, akik adóvallomásaik beadását eddig elmulasztották, a mulasztás miatt járó pénzbüntetések elkerülése céljából a Szaktanács irodáján március 29-ig bezárólag adóvallomásaikat pótolják be.

Javítják a traktorokat

SZATMÁR. — A vasipari üzemek 12 traktor megjavítását vállalták. Egyes üzemek már befejezték a javítási munkálatokat, mások az alkatrészhiány miatt akadályozva vannak. Vita alakult ki azonban arról, hogy ki fedezze a beszerzendő alkatrészek költségeit. Az ügyben még nincs döntés. Az önkéntes munkavállalók sürgetik az elintézt, tekintettel arra, hogy az idő előrehaladottsága szükségessé teszi a traktorok azonnali üzembe helyezését.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 1000 lej, legkisebb hirdetés 10.000 lej. Állástkeresőknek 800 lej, legkisebb hirdetés 8000 lej. Cím a kiadóban és jelleges leveleknél 1000 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés szavankint 1500 lej, közzgazdasági hirdetés 2000 lej, nyiltár 4000 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 1200, 1500 és 1800 lej.

DIAMANT kerékpár eladó. Horváth, Forduló-utca 6. 4606
GYERMEK sportkocsi olcsón eladó. Masiniilor-utca 9. 4610
800 TEGLA eladó. Feltegyári-ut 7. sikátor 2. 4601
ELADÓ valódi angoryulak ketreccel együtt. Pata-utca 102. 4598
SCHLAKSCHER lemezvágó, 1 méteres, sírgösen eladó. Cuza Voda-utca 1. 4591
EGY jókarban lévő kombinált kocsi eladó. Rákóczi-ut 17. 4619
VESZÉK nagyméretű függönyököt és ágyneműket. Gábor Áron-utca 7. 4595
MAHAGONI íróasztal, kétajtós jégsekrény és 1 férfi fekete öltöny eladó. Malom-utca 20. 4594
MENYASSZONYI ruha eladó. Jókai-utca 3. 2. udvar, 30. Jaune Mária. 4618
FIGYELEM! Épületanyagok legolcsóbban Dobos Mihálynál kaphatók. Mész, gipsz, cement, nádc. Kemény Gábor-utca 5. 4541

Szólópermetezőgépek készítése, javítása a **DANI**-féle műhelyben Vasile Ranta-utca 24.

FÜSZER, élelmiszerüzlet áruval, berendezéssel átadó. Cím a kiadóban. 4575
KÖVESPADON sürgösen eladó beköltözhető ház nagy gyümölcsös-kerttel 230 millió lejtért. Kövári telepen bombázott ház, 1300 négyzetméteres teljekkel, valamint házak a város különböző részein. „Express” iroda, Unió- és Köte-utca sarok. 4596
EGY telek sürgösen és olcsón eladó. Al: 1 szoba, konyha, szell, előszoba, pince, nyári konyha, disznóól. Kút az udvaron, gyümölcsösökkel. Megtekinthető kedden, pénteken és vasárnap. Cím: Blajului-utca 39 és Kölesföldi-utca 137. sarok-telek. 4593
7 HOLD szántó, kasszáló fele gazdálkodásra kiadó. Cím a kiadóban. 4573
HÁZVEZETÉSSEN jártas nőt magános férfi azonnal felvesz. Cím: Kossuth Lajos-utca 54. szám, az üzletben. 4576
FIATAL szolgaleány vagy kifizető felvétetik. Mária királyné-utca 44. butorizlet. 4580
ÖNÁLLOAN jól főző háztartási alkalmazottat keresek április elséjére. Cím: Gyulai Pál-utca 20.

SZERENYIGÉNYŰ tanítót keresünk. UHU iroda, Mária királyné-utca 34. 4599
KIFUTÓFTUT azonnalra alkalmaz az „Utunk” kiadóhivatala. Jelentkezni a Józsa Béla Atheneumban, Szabadságtér 12. 4605
KET cipész munkást varrott és parafa munkára magas fizetéssel azonnal alkalmazok. Rezi cipőszalon, Dózsa György utca 19. 4600
ALLAST KAPHAT ÖNÁLLOAN főző mindenesetén elsőjére keressék. Dr. Schwartz, Dózsa György-utca 14. bejárat O. Iosif-utca 1. szám alatt. 4563
FEMCSISZOLÓKAT magas fizetéssel felvesz részöntöde. Munkácsi-utca 36, saroképület az állomásnál. 4506
FÜZNI tudó mindent keressék elsőjére. Jelentkezni: Grünwald és Steiner üzletben, Dózsa György-utca 1. Dél-után 3—5 óráig. 4543
HÁZVEZETŐT, per-fektül főzőt, jó bizonyítványokkal felvesz dr. Stern, General Berthelot-utca 14. 4477
FIATAL autószerelő, lyos állást kaphat. Cím a kiadóban. 4545

Pénzi kap!
Könyveket állandóan vásárolunk
UHU
 Mária királyné-utca 34 II. emelet.

KÜLÖNFELE
ELVESZTETTEM személyazonossági bizonyítványom és összes irataim, mint célofan tokban. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében adja a Vörös Hadsereg-utca 75. alá a Dorna-céphez, Kohn Sándor. Az iratok érvénytelenek. 4587
ELLOPTAK sárgás festett kerékpáromat vasárnap délen, Nyoma, vezetők ötszáz ezer lej jutalmat kap a Dózsa-utca 28. alatt, a házfeljónostól. 4579
MAGANVIZSGÁKRA algináziumra előkészítő tanárnő. Memorandum (Unió) utca 20, ajtó 3. 4574
ÖRÖKBE adnám három éves kisgyermont jobbnak, gyermektelen családnak, ahol kisgyermont szeretők szülőkre találják. Érdeklődni Egyetem-utca 10, házfelügyelőnél. 4573
RUHAMOSAST, vasalást, férfi zokni-toppolást vállalkok. (Hazahozom) Cím a kiadóban. 4584
ELVESZETT vasárnapi délután Kiss Olga névre szóló rendőrségi igazolvány. Kérem a megtalálót, Irinyi-utca 5. szám alá eljuttatni szíveskedve. 4574
FEHÉRNEMŰ javító vállalkok. Bemocsolat, Szentegyház-utca 11. 4608
HALLÓ! Figyelem! Nálam visszavásárolható eladott dolgait. Vezess eladók mindennemű tárgyat óvár. Szentegyház-utca 10. 4583
MENYASSZONYI ruhák, ékszerek, kosztümök, kiltőcsémák, Dáhlia művirág-szoborban, Horcaut 35. 4582

Hirdetéseket, előfizetéseket az összes lapok és a hivatalos lap számára felvesszünk. Különleges mozi-reklámok! Cégeknek reklámtáblák, világító reklámok stb.
UHU
 Mária királyné-utca 34

ADÁS-VÉTEL
PRIMA jóminőségű szőlőoltvány megrendelhető Szilágyi Gyula szőlőültetvénytelep Djosig, Bihar megye. Árjegyzéket ingyen küld. F.
VESZÉK varrógépeket, varrógépeket, varrógépalkat, kerékpáralkat, kötőgépeket, alkatrészeket, tüket. Welsa gépkereskedő Horea-utca 82. szám. 3644
RÁDIÓ ultramodern, kitűnő állapotban eladó. Forduló-utca 2. 4385
18-AS gatter jó állapotban eladó. Krizibay-malom, Zagon, Háromszék megye. F.
ELADÓ stabil gőzgép 50 HP, teljes felszereléssel, vas keménnyel. Ezenkívül előmelegítő kazán, Worthington szivattyú, téglagyári kis kocsi, 1 horizontál fűrés, Téglagyár, Zilah. 4453
EGY süllyesztős Singer varrógép eladó. Jókai-utca 5, cukrászda. 4474

ELADÓ márványasztalok, pult, konyhaberendezés, 2 részes főzőkemence, Március 6 (volt Szentegyház) utca 29. I. emelet. 4489
EGY kultúros, 12 személyes asztal, 2 fotel, 3 kárpitozott szék, 1 reklám, egy modern konyha sürgösen eladó. Rudolf-utca 19. 4568
FÜTŐSZÖNYEG 9 méter 70 centiméter és egy frontkivitelű mély gyermekkosci eladó. Unió-utca 1, emelet, 2. ajtó. 4557
JÓKARBAN lévő férfi kerékpárt megvételre keresünk! Schillkraut litografia, Monostori-ut 58. 4553
NŐI esőnako varrógép eladó. Erzsébet-ut 16. ajtó 1. 4539
ELADÓ sötétkék női kosztüm közzplermetre. Cím a kiadóban. Gr.

ELADÓ szalagmirtura, diófurnács reklámé, szőnyegek, diófurni, ros szekrény. Malom-utca 2. 4534
TAKAREKTÜZHELY vendéglő, iskola vagy nagy háztartás részére, kitűnő állapotban eladó. Wilson-utca 7 szám alatt. EGY szép mély gyermekkosci eladó. Budai Nagy Antal-utca 125. 4535
32 BASSZUSOS tangóharmonika eladó. Vörös Hadsereg-utja 1. emelet, 24. 4583
FIGYELEM! Domo-kos, Kossuth Lajos-utca 7, vesz elad, bizományba elfogad ruhát, cipőt, perzsaszőnyeget, fehérneműt, mindenféle értéktárgyakat, régiségeket. Ujjonan átalakítva. 4518
KÉTKERESKŐ egylovas rugós és egy mély gyermekkosci eladó. Anita-utca 36. 4564
EGY használt kombinált szoba eladó. Cím: Erzsébet-ut 10. 4581
EGY új kombinált szekrény eladó. Carmen Sylva (volt Görgey)-utca 9. Strand háta mögött. 4586
KITŰNŐ állapotban 1 nagy Central Bobbyn varrógép eladó. Horea-utca 58, ajtó 3. 4585
EGY jókarban lévő sportkocsi eladó. Méhes-utca 83. 4617

Házak, földek stb. vétele, eladása legeredményesebben, törvényes, megbízható keretek között.
UHU iroda
 Mária királyné-utca 34

ELADÓ terrasz-asztalok és székek kerítéssel, hajóágy, irodai asztal, zalon asztal, Regie Mikai L. utca 10, földszint, az udvarban. 4609
JÓKARBAN lévő férfi kerékpár eladó. Kossuth Lajos-utca 32. Butorak-lár. 4608
EGY jókarban lévő jégsekrény eladó. Horca-ut 94, házfelügyelőnél. 4597

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ
MÁTÓL MINDEN ESTE 7 ÓRÁKOR
 a magyar dalműirodalom legszebb alkotása,
A HAJDUK HADNAGYA
 Teljesen új rendezés, új szereposztás!
Pazar kiállítás! Az évad nagy színházi produkciója!

SELECT Mozgó **PREMIER!**
 Szenzációs francia filmet mutat be:
Sylvia és a fantomok
 Titokzatos történet egy ősi kastélyban.
 Főszerepben: **OLETTE JOYEUX, FRANCOIS PERIER.**
 Másorán kívül: Legjobb hirdető.

FESZTY ARPAD festmény eladó, érdeklődni **UHU** irodában, Mária királyné-utca 34

ALLAST KERES
BOTLIK Sándorné, Forduló-utca 3, vállalkozó. 4590
BADOGOS alkalmazást keres. Leveleket Közzvársárhely, Szatmár marsall-utca 67. ajtó 4. F.
KISEBB háztartás vezetését vállalom. Cím: Szentegyház-utca 17. 4582

Bejárásulnák 50.000.000
 lejjel garanciaképes üzletbe, vállalkozásba, mely biztosan jövedelmező. Ajánlatokat levélben vagy személyesen kérem leadni a „DOMUS” ingatlanirodában, Mária királyné-utca 24.